

გ ა დ ა წ ყ ვ ე ტ ი ლ ე ბ ა საქართველოს სახელით

15 ოქტომბერი, 2--- წელი
თბილისი

ქ.

**თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგი-
მოსამართლე დ----- წ-----
სხდომის მდივანი თ----- კ-----**

**მოსარჩელე - ემ----- კვ-----
წარმომადგენელი - ნუ--- შა-----**

**მოპასუხე - საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო
წარმომადგენელი - ლი- მო-----**

დავის საგანი - თანხის დაკისრება

ა ღ წ ე რ ი ლ ო ბ ი თ ი ნ ა წ ი ლ ი

1. სასარჩელო მოთხოვნა

1.1. საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს დაევალოს მოსარჩელე ემ----- კვ-----ს სასარგებლოდ სახელფასო დავალიანების 4---- 5- ლარის ანაზღაურება.

2. მოპასუხის პოზიცი-

მოპასუხე საქართველოს თავდაცვის სამინისტრომ წარმოდგენილი წერილობითი შესაგებლით სარჩელი არ ცნო და გან--რტა, რომ სასარჩელო მოთხოვნა საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის და „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად ხანდაზმული- და არ უნდა დაკმაყოფილდეს.

3. სასამართლოს მიერ დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები

3.1. მოსარჩელე ემ----- კ-----ნ-- 2--- წლის 5-----, განცხადებით მიმართა მოპასუხე

საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს და ითხოვა ინფორმაცი- მის მიმართ, წარმოქმნილი სახელფასო დავალი-ნების თაობაზე.

მოპასუხე საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს 2--- წლის 0----- MOD 4-----
--- წერილით, მოსარჩელე ემ----- კ-----, ეცნობა საქართველოს შეი-რალებული
ძალების გენერალური შტაბის ადმინისტრაციული დეპარტამენტის საფინანსო
უზრუნველყოფის სამსახურში, მის მიმართ არსებული სახელფასო დავალი-
ნების მონაცემები. მოსარჩელე მხარეს ეცნობა, რომ კუთვნილი მიუღებელი, 1-----
-- წლების სახელფასო დავალი-ნება შეადგენს: თანამდებობრივი სარგო- 2-----
წოდებრივი სარგო- 1----- ლარი, პროცენტული დანამატი- 5---- ლარი, კვების
კომპენსაცი- 5--0- ლარი, ჯამში- 4----5- ლარი.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებას:

- საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს 2--- წლის 0----- MOD 9-----
წერილი (ს.ფ. 37);
- საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს 2--- წლის 0----- MOD 4-----
წერილი (ს.ფ. 38);
- საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს 2--- წლის 1----- MOD 9-----
წერილი (ს.ფ. 56);
- საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს 2--- წლის 1----- MOD 4-----
წერილი (ს.ფ. 57);
- მხარეთა ახსნა-გან--რტება;
- საქმეში არსებული სხვა მტკიცებულებები.

3.2. დადგენილი სადავო ფაქტობრივი გარემოებები

მხარეებს ფაქტობრივი გარემოებები სადავოდ არ გაუხდით.

ს ა მ ო ტ ი ვ ა ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი

4. შემაჯამებული სასამართლო დასკვნა

საქმეში არსებული მასალების გაცნობის, მხარეთა ახსნა-გან--რტებების
მოსმენის, სარჩელის ფაქტობრივი და სამართლებრივი საფუძვლი-ნობის
შემოწმებისა და საქმეში არსებულ მტკიცებულებათა სამართლებრივი
შეფასების შედეგად, სასამართლო მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ ემ----- კვ-----ს
სარჩელი არ უნდა დაკმაყოფილდეს.

5. კანონები, რომლებითაც სასამართლომ იხელმძღვანელა

საქართველოს კონსტიტუცი-, „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს
კანონი, საქართველოს სამოქალაქო კოდექსი.

6. სამართლებრივი შეფასება

6.1. საქართველოს კონსტიტუციის 42-ე მუხლის პირველი პუნქტი ყველას აძლევს გარანტირებულ უფლებას თავისი უფლებებისა და თავისუფლებების დასაცავად მიმართოს სასამართლოს.

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსი ადგენს ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ, რეალაქტის განხორციელებით ან განუხორციელებლობით, დაინტერესებული პირის სუბიექტური უფლებებისა და კანონიერი ინტერესის დაცვის სამართლებრივ საშუალებებს, კერძოდ, საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლის პირველი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტის თანახმად, სასამართლოში ადმინისტრაციული დავის საგანს შეიძლება წარმოადგენდეს ადმინისტრაციული ორგანოს ვალდებულება ქმედების განხორციელების თაობაზე. ამავე კოდექსის 24-ე მუხლის საფუძველზე კი პირს უფლება აქვს სარჩელი შეიტანოს სასამართლოში ქმედების განხორციელების მოთხოვნით, ვინაიდან საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 24-ე მუხლის შესაბამისად, სარჩელი შეიძლება აღიძრას ისეთი მოქმედების განხორციელების ან ისეთი მოქმედებისაგან თავის შეკავების მოთხოვნით, რომელიც არ გულისხმობს ინდივიდუალურ-ადმინისტრაციულ სამართლებრივი აქტის გამოცემას. სარჩელი დასაშვებია, თუ ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ რაიმე მოქმედების განხორციელება ან რაიმე მოქმედებისაგან თავის შეკავება პირდაპირ და უშუალო (ინდივიდუალურ) ზიანს აყენებს მოსარჩელის კანონიერ უფლებას ან ინტერესს. რეალაქტი არის ადმინისტრაციული ორგანოს ისეთი საჯარო-სამართლებრივი ღონისძიება, რომელიც მიმართულია არა სამართლებრივი ურთიერთობის წარმოშობის, შეცვლის ან შეწყვეტისაკენ, არამედ ფაქტობრივი შედეგის დადგომისაკენ.

საქმის მასალებით დადგენილი- და სადავოდ არ გამხდარა ის გარემოება, რომ მოსარჩელე შრომით-სამართლებრივ ურთიერთობაში იმყოფებოდა ადმინისტრაციულ ორგანოსთან, შესაბამისად ის წარმოადგენდა საჯარო მოხელეს და შრომით-სამართლებრივი ურთიერთობის რეგულირებისას გამოყენებულ უნდა იქნეს საქართველოს კანონი „საჯარო სამსახურის შესახებ“.

მოცემულ შემთხვევაში, მოსარჩელე ემ----- კვ-----ს მიერ, სასამართლოში სარჩელი აღძრული- დასახელებული მუხლის საფუძველზე და მოითხოვს მოპასუხეს დაევალოს მის სასარგებლოდ 1----- წლების მიუღებელი სახელფასო დავალიანების ანაზღაურებას, რაც შეადგენს 4----5- ლარს.

სასამართლო აღნიშნავს, რომ 2--- წლის 1-----ალაში შევიდა „საჯარო სამსახურის შესახებ“ ახალი კანონი და ამავდროულად ძალადაკარგულად გამოცხადდა ძველი.

სასამართლო გან--რტავს, რომ მოსარჩელე მხარეს ემ----- კ-----ნ-- სახელფასო დავალიანების ანაზღაურებასთან დაკავშირებით მისი უფლების რეალიზაცი-

განახორციელა აღნიშნული კანონის ამოქმედების შემდეგ. შესაბამისად, მის მიმართ უნდა გავრცელდეს 2--- წლის 1 ივლისის შემდგომ მოქმედი „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის დებულებები.

სასამართლო აღნიშნავს, რომ 2--- წლის 1 ივლისამდე მოქმედი „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის 1-4¹ მუხლის თანახმად, საჯარო მოსამსახურეთა მიმართ 2--5 წლამდე წარმოშობილი სახელფასო დავალიანების ანაზღაურების ვალდებულება აღი-რებული იყო კანონით. შესაბამისად, აღნიშნული საკანონმდებლო დანაწესით სახელმწიფო ცალსახად განსაზღვრავდა საჯარო მოსამსახურეთა უფლებას მიუღებელ ხელფასზე და ვინაიდან კანონმდებელმა შემოიტანა სპეცი-ლური საკანონმდებლო რეგულაცი-, ამ ტიპის მოთხოვნებზე ზოგადი სახის ნორმების გამოყენება დაუშვებელი იყო.

სასამართლო აღნიშნავს, რომ „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონი, რომელიც 2--- წლის 1 ივლისის შემდგომ მოქმედებს აღარ ითვალისწინებს აღნიშნული დანაწესს და შესაბამისად აღნიშნული რეგულაცი-აღარ არსებობს.

6.2. სასამართლო აღნიშნავს, რომ საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 128-ე მუხლის პირველი ნაწილის შესაბამისად, სხვა პირისაგან რაიმე მოქმედების შესრულების ან მოქმედებისაგან თავის შეკავების მოთხოვნის უფლებაზე ვრცელდება ხანდაზმულობა.

სასამართლო აღნიშნავს, რომ მოთხოვნის უფლებაზე კანონით გათვალისწინებული ხანდაზმულობის ვადა მიზნად ისახავს სამართლებრივი სტაბილურობის და სამართლებრივი სიცხადის უზრუნველყოფას და იგი არ ეწინააღმდეგება საქართველოს კონსტიტუციის, ადამი-ნის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის ევროპული კონვენციის და საქართველოს კანონმდებლობის მოთხოვნებს.

სასამართლო მიუთითებს ადამი-ნის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრეცედენტულ სამართალზე, რომლის მიხედვითაც მოთხოვნებზე კანონით გათვალისწინებული ხანდაზმულობის ვადა სწორედ ასეა შეფასებული (იხ. თუნდაც, ადამი-ნის უფლებათა ევროპული სასამართლოს 2-1- წლის 29 ი-ნვრის გადაწყვეტილება საქმეზე „ზოლოტასი საბერძნეთის წინააღმდეგ“ განაცხადის ნომერი: 66610/09, პუნქტი №44), კერძოდ მითითებულ გადაწყვეტილებაში ადამი-ნის უფლებათა ევროპულმა სასამართლომ აღნიშნა, რომ **სასამართლო დამატებით იმეორებს მის პრეცედენტულ სამართალს იმ თვალსაზრისით, რომ ფაქტი იმის შესახებ, რომ მომჩივნის მოთხოვნები ექვემდებარება ხანდაზმულობის ვადას, თავისთავად არ წარმოშობს რაიმე საკითხს კონვენცი-სთან მიმართებაში. ხანდაზმულობის ვადები არის ჩვეულებრივი მახასი-თებელი მონაწილე სახელმწიფოების**

ადგილობრივი სამართლებრივი სისტემებისათვის, შექმნილი იმისათვის, რომ უზრუნველყოს სამართლებრივი სიცხადე და საბოლოოობა და თავიდან აიცილოს უსამართლობა, რაც შეიძლება წარმოიშვას თუ სასამართლოები ვალდებულნი იქნებიან მიიღონ გადაწყვეტილება ისეთ მოვლენებზე, რასაც ადგილი ქონდა შორეულ წარსულში (იხილეთ J.A. Pye (ოქსფორდი) ლიმიტიდ ეტ J.A. Pye (ოქსფორდი) ლენდი ლიმიტიდ გაერთიანებული სამეფოს წინააღმდეგ [GC], no. 44302/02, § 68, ECHR 2--7-III, და სტუბინგსი და სხვები გაერთიანებული სამეფოს წინააღმდეგ, 22 ოქტომბერი 1996, § 5-, ანგარიშები და გადაწყვეტილებები, 1996-IV).

სასამართლო, ასევე მიუთითებს საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მიერ დადგენილ სასამართლო პრაქტიკაზე (იხ. თუნდაც, საქმე №ბს-352-348 (კს-15) 04.09.2-15 განჩინება), სადაც საკასაციო პალატამ მითითებული განჩინებით ანალოგიურ საკითხთან დაკავშირებით გან--რტა რომ „სასამართლო წესით უფლების დაცვა და განხორციელება განუყოფლადაა დაკავშირებული ვადების ფაქტორთან, კერძოდ, კანონმდებლობა ვადებით ზღუდავს ადმინისტრაციული ორგანოს გადაწყვეტილების გასაჩივრების შესაძლებლობას და ყოველ კონკრეტულ სამართალურთიერთობასთან დაკავშირებით განსაზღვრავს უფლების დაცვის ხანდაზმულობის ვადებს. შესაბამისად, უფლება სამართლიან სასამართლოზე დროში შეზღუდული უფლებაა და მისი განხორციელება დამოკიდებული-კანონმდებლობით დადგენილ ხანდაზმულობის ვადებზე. თავის მხრივ უფლების დაცვის ვადა, სასარჩელო ხანდაზმულობის ვადა გულისხმობს დროის გარკვეულ მონაკვეთს, რომლის გან--ვლობაშიც პირს, რომლის უფლებაც დაირღვა, შესაძლებლობა აქვს, მოითხოვოს საკუთარი უფლებების დაცვა სასამართლოში სარჩელის შეტანის გზით. ხოლო ხანდაზმულობის ვადის გასვლა აზრს უკარგავს მოთხოვნის საფუძვლი-ნობას და პირს ართმევს სარჩელის დაკმაყოფილების შესაძლებლობას. ამ შემთხვევაში უზრუნველყოფილი- მხოლოდ სასამართლოსადმი ფორმალური ხელმისაწვდომობა“.

„საკასაციო სასამართლო ყურადღებას ამახვილებს ასევე ხანდაზმულობის ინსტიტუტის არსებობის მიზნებზეც, რაც უმთავრესად სამართლებრივი სტაბილურობის ხელშეწყობასა და პირის უფლებების დროულად განხორციელებაში გამოიხატება. ხანდაზმულობის ვადების არარსებობის პირობებში უფლება უსასრულოდ იქნებოდა გაურკვეველ მდგომარეობაში და მისი არა მარტო დაცვა, არამედ არსებობაც ეჭვის ქვეშ დადგებოდა. ხანდაზმულობის ვადების არსებობა კი სამართალურთიერთობის მონაწილეებს აიძულებს დროულად იზრუნონ საკუთარი უფლებების განხორციელებასა და დაცვაზე, ხოლო სასამართლოს შესაძლებლობას აძლევს შედარებით გონივრულ დროში გადაწყვიტოს დავა. ამასთან, საყურადღებოა, რომ ხანდაზმულობის ვადების არსებობა გამორიცხავს პირის შესაძლებლობას მისთვის

ხელსაყრელ დროს მიმართოს სასამართლოს. ხანდაზმულობის ვადა არ გულისხმობს დროის გაურკვეველ პერიოდს. მას აქვს დასაწყისი და დასასრული. ხანდაზმულობის ვადის სწორად გამოთვლისას კი მნიშვნელოვანი- მისი დენის დაწყების მომენტის განსაზღვრა.

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 129-ე მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად, **ხანდაზმულობის ვადა იმ მოთხოვნებისა, რომლებიც წარმოიშობა პერიოდულად შესასრულებელი ვალდებულებებიდან, სამი წელი-**, ხოლო იმავე კოდექსის 128-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, **ხანდაზმულობის საერთო ვადა შეადგენს ათ წელს.**

მითითებული კოდექსის 1-0-ე მუხლის მიხედვით, **ხანდაზმულობა იწყება მოთხოვნის წარმოშობის მომენტიდან. მოთხოვნის წარმოშობის მომენტად ჩაითვლება დრო, როცა პირმა შეიტყო ან უნდა შეეტყო უფლების დარღვევის შესახებ.**

მოცემულ შემთხვევაში, საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით დადგენილი-, რომ მოსარჩელე ემ----- კ-----ნ-- საკუთარი უფლების დაცვა მიუღებელი ხელფასის ანაზღაურებასთან დაკავშირებით, განახორციელა 2--- წლის 5----- მოპასუხე ადმინისტრაციულ ორგანოსთვის მიმართვით და 2--- წლის 1- ი----- სასამართლოსათვის მომართვით, უფლების (მოთხოვნის) წარმოშობიდან თითქმის 2- წლის შემდგომ. შესაბამისად, მისი მოთხოვნა ხანდაზმული-.

სასამართლო მიუთითებს საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 144-ე მუხლის პირველ ნაწილზე, რომლის მიხედვით, **ხანდაზმულობის ვადის გასვლის შემდეგ ვალდებული პირი უფლებამოსილი- უარი თქვას მოქმედების შესრულებაზე.**

ამრიგად, სასამართლო აღნიშნავს, რომ მოპასუხე ადმინისტრაციული ორგანოს - საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს უარი, მოსარჩელე ემ----- კვ----- 1----- წლებში წარმოქმნილი სახელფასო დავალიანების ანაზღაურებასთან დაკავშირებით არ ეწინააღმდეგება კანონს, რადგან, როგორც ზემოთ აღინიშნა მოსარჩელის მოთხოვნა ხანდაზმული-.

სასამართლო აღნიშნავს, რომ საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 33¹-ე მუხლის თანახმად, თუ ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ რაიმე მოქმედების განხორციელება ან უარი რაიმე მოქმედების განხორციელებაზე უკანონოა და ის პირდაპირ და უშუალო (ინდივიდუალურ) ზიანს აყენებს მოსარჩელის კანონიერ უფლებას ან ინტერესს, სასამართლო ამ კოდექსის 24-ე მუხლში აღნიშნულ სარჩელთან დაკავშირებით გამოიტანს გადაწყვეტილებას, რომლითაც ადმინისტრაციულ ორგანოს ავალებს, განახორციელოს ეს მოქმედება ან თავი შეიკავოს ამ მოქმედების განხორციელებისაგან.

ამრიგად, ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, სასამართლო მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ სარჩელი არ უნდა დაკმაყოფილდეს.

7. საპროცესო ხარჯები

მოსარჩელე, საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-9 მუხლის, ხოლო მოპასუხე „სახელმწიფო ბაჟის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-5 მუხლის პირველი პუნქტის „უ“ ქვეპუნქტის საფუძველზე, გათავისუფლებული- სახელმწიფო ბაჟის გადახდისაგან. სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 55-ე მუხლის მესამე ნაწილის შესაბამისად, როდესაც ორივე მხარე გათავისუფლებული- სახელმწიფო ბაჟისაგან, საქმეზე გაწეულ ხარჯს აანაზღაურებს სახელმწიფო.

სარეზოლუციო ნაწილი

სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი, მე-12, მე-1-, 24-ე, 33¹-ე მუხლებით და საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-8 მუხლით, 55-ე მუხლის მე-3 ნაწილით, 243-244-ე, 248-ე, 249-ე, 364-ე, 367-ე და 369-ე მუხლებით და

გადაწყვეტა:

1. ემ----- კვ-----ს სარჩელი არ დაკმაყოფილდეს.
2. მხარეები გათავისუფლებულები არი-ნ სახელმწიფო ბაჟის გადახდის ვალდებულებისაგან.
3. გადაწყვეტილება შეიძლება გასაჩივრდეს სააპელაციო წესით თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატაში (მდებარე ქ.თბილისი გრ. რობაქიძის ქ. №7ა) თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის მეშვეობით (მდებარე ქ.თბილისი, დ----- აღმაშენებლის ხეივანის მე-12 კმ) 14 დღის ვადაში დასაბუთებული გადაწყვეტილების მხარეთათვის გადაცემის მომენტიდან.

მოსამართლე

დ----- წ-----